

Dr Bogumiła Grzebyk

Katedra Polityki Gospodarczej
Uniwersytet Rzeszowski

Finansowanie ochrony środowiska w Polsce

WSTĘP

Rozwój inwestycji ochrony środowiska uzależniony jest w znacznym stopniu od systemu bodźców wchodzących w skład narzędzi polityki ekologicznej państwa. Zaliczamy do nich instrumenty prawne oraz ekonomiczne i rozwiązania organizacyjno-instytucjonalne. Instrumenty wdrażania polityki ekologicznej mają charakter regulacji bezpośredniej i pośredniej. Bezpośrednie obejmują akty prawne określające system zarządzania i użytkowania, kształtowania środowiska, normy emisji, normy dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, przepisy regulujące korzystanie z zasobów naturalnych itp. W ten sposób zapewnia się właściwą alokację zasobów naturalnych pomiędzy użytkownikami środowiska [Górka, 1999, s. 13].

Natomiast regulacje pośrednie obejmują instrumenty ekonomiczne, takie jak np.: podatki, opłaty, subwencje, bodźce finansowe, odszkodowania, ubezpieczenia ekologiczne [Małachowski, 2007, s. 80–87].

Celem opracowania jest ocena stanu, kierunków oraz źródeł finansowania ochrony środowiska naturalnego w naszym kraju, ze szczególnym uwzględnieniem województwa podkarpackiego. Szczególną uwagę poświęcono narzędziom ekonomicznym polityki ekologicznej kraju w okresie przedakcesyjnym i akcesyjnym. W artykule wykorzystano materiały źródłowe wtórne w postaci opracowań GUS w Warszawie i US w Rzeszowie w latach 2000–2007. Tak dobrany okres badawczy miał dodatkowo wykazać, w jakim stopniu członkostwo w strukturach UE wpłynęło na możliwości korzystania z dodatkowych źródeł finansowania ochrony środowiska w Polsce.

POZIOM NAKŁADÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

System ochrony środowiska w Polsce uwzględnia stosowanie instrumentów ekonomicznych co najmniej od początku lat 80. ubiegłego wieku i to na ogół,

w szerszym zakresie niż w wielu krajach zachodnich, choć już – niestety – często z gorszymi efektami [Górka, 1998, s. 115–116].

W początkowych latach przemian rynkowych w naszym kraju, kiedy to duża inflacja i priorytet przekształceń gospodarczych ograniczyły możliwości finansowania ochrony środowiska bardzo ważną rolę odegrały pozabudżetowe fundusze celowe. Obecnie system finansowania ochrony środowiska naturalnego stanowi ważny instrument realizacji programów wykonawczych Ministerstwa Środowiska, będący częścią polityki ekologicznej kraju; od 2004 roku również polityki ekologicznej Unii Europejskiej.

W latach 2003–2007 odnotowano wzrost wielkości nakładów na ochronę środowiska ogółem, jak również w przeliczeniu na 1 mieszkańca (tabela 1). Taką samą tendencję odnotowano w odniesieniu do: wydatków inwestycyjnych, kosztów bieżących i wydatków gospodarstw domowych. Nie jest to jednak na tyle znaczący wzrost aby mówić o procesie dynamizowania inwestycji związanych z ochroną środowiska w naszym kraju. Nakłady inwestycyjne wprawdzie nieco wzrosły, ale w stosunku do PKB nie przekroczyły poziomu 0,7%.

Tabela 1. Nakłady na ochronę środowiska netto (nakłady na środki trwałe, koszty bieżące oraz wydatki gospodarstw domowych) (ceny stałe 2007 r.)

Wyszczególnienie	Lata				
	2003	2004	2005	2006	2007
Ogółem w mln zł	30627,2	31033,3	30605,0	36134,9	39724,2
Udział w PKB w %	3,5	3,4	3,1	3,4	3,4
Na 1 mieszkańca w zł	801,9	813,1	801,9	947,8	1042,2
Wydatki inwestycyjne					
Ogółem w mln zł	5487,4	5504,0	6046,4	6877,8	7520,7
Udział w PKB w %	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6
Na 1 mieszkańca w zł	143,4	144,4	158,6	180,4	197,3
Koszty bieżące					
Ogółem w mln zł	8647,6	8788,0	7620,9	8625,8	10822,7
Udział w PKB w %	1,0	1,0	0,8	0,8	0,9
Na 1 mieszkańca w zł	226,2	230,3	200,0	236,2	283,9
Wydatki gospodarstw domowych					
Ogółem w mln zł	16492,2	16741,2	16937,8	20631,4	21380,9
Udział w PKB w %	1,9	1,8	1,7	2,0	1,8
Na 1 mieszkańca w zł	432,2	438,3	443,4	541,2	560,9

Źródło: „Ochrona środowiska 2008” GUS, Warszawa.

Zdaniem autorów „Raportu z realizacji polityki ekologicznej...”¹ skalę finansowania ochrony środowiska w latach 2003–2007, pomimo zarysowujących

¹ Raport z realizacji polityki ekologicznej państwa w latach 2003–2006, Rada Ministrów, lipiec 2008.

się tendencji niewielkiego wzrostu można określić jako wysoce niezadowolającą. Nadal jest ona znacznie niższa niż w połowie lat 1990 i zdecydowanie za mała w porównaniu do zakładanej w polityce ekologicznej państwa na ten okres. Niekorzystnie kształtował się również poziom wydatków inwestycyjnych na ochronę środowiska (biorąc pod uwagę porównywalne ceny 2007 r.) w kolejnych latach tego okresu, a mianowicie: w roku 2003 wydatki te stanowiły około 43%, w 2004 r. – około 31%, w 2005 r. – około 32% i w 2006 r. – około 35% przewidywanych nakładów na realizację polityki ekologicznej.

Przyczyn tendencji spadkowej poszukiwać należy w trudnej sytuacji gospodarczej kraju i pojedynczych jednostek samorządu terytorialnego, na którą w ostatnim okresie dodatkowo nałożył się globalny kryzys gospodarczy.

ŹRÓDŁA I FORMY FINANSOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA

Istotnym z punktu widzenia analizy jest zaprezentowanie struktury środków finansowych na inwestycje środowiskowe w Polsce według źródeł finansowania. Podstawową grupę w badanym okresie stanowiły środki własne przedsiębiorstw (w 2000 roku ponad 53%). W okresie 2004–2007 odnotowano nieznaczny spadek ich udziału w porównaniu z rokiem 2000; w pierwszym roku członkostwa w strukturach UE odnotowano spadek o ponad 5%, natomiast w 2007 roku o blisko 6% (tabela 2). Również w województwie podkarpackim pierwsze lata w strukturach UE spowodowały spadek udziału tego źródła finansowania. Dopiero końcem 2007 roku ta tendencja uległa nieznacznej poprawie. W tym miejscu podkreślić należy, że przedsiębiorstwa poprzez opłaty i kary ekologiczne stanowią główne źródło zasilania Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W związku z tym nie stanowi zaskoczenia fakt, iż fundusze celowe stanowią drugie istotne źródło finansowania ochrony środowiska w naszym kraju.

Tabela 2. Struktura nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska w Polsce i województwie podkarpackim według źródeł finansowania w latach 2000–2007

Wyszczególnienie	Polska			Województwo podkarpackie		
	2000	2004	2007	2000	2004	2007
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7
Środki własne	53,40	48,10	47,59	49,00	32,26	48,11
Środki z budżetu:						
centralnego	2,20	1,00	0,91	2,10	1,74	0,45
województwa	1,60	0,50	0,40	3,70	1,03	0,08
powiatu	0,20	0,21	0,14	0,40	0,03	–
gminy (współudział)	1,40	1,10	1,57	1,20	2,45	0,06
Środki z zagranicy	3,90	12,20	14,82	3,60	20,63	17,97
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty, dotacje)	20,00	24,08	20,85	16,00	20,70	26,06

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Kredyty, pożyczki krajowe w tym bankowe	11,70	8,31	9,96	16,10	13,02	5,21
Inne środki w tym niefinansowe	5,60	4,50	3,77	7,90	8,14	2,06
Razem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Źródło: „Ochrona środowiska 2008”, GUS, Warszawa 2009.

W analizowanym okresie ich udział kształtował się na poziomie 20–24%, przy czym wyższy udział odnotowano w pierwszym roku członkostwa w Unii Europejskiej. Nieznaczny spadek ich udziału w 2007 roku należy wiązać ze wzrostem udziału środków pochodzących z zagranicy, w tym funduszy strukturalnych i przyjmowaniem przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska funkcji instytucji pośredniczącej w finansowaniu inwestycji ochrony środowiska z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” 2007–2013².

W okresie przedakcesyjnym ważnym źródłem finansowania w Polsce były kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe. Średnio w kraju ich udział wynosił ponad 11% w 2000 roku i 8% w 2004 roku, natomiast w województwie podkarpackim w tym samych latach odpowiednio ponad 16% i 13%. Po 3 latach członkostwa udział tego źródła finansowania w strukturze wynosił ponad 5% w województwie podkarpackim i był blisko dwukrotnie niższy aniżeli w kraju. Zmniejszający się udział tego źródła finansowania świadczy o częstszym sięganiu przez przedsiębiorstwa i jednostki samorządu terytorialnego po inne źródła, w tym po środki w ramach Funduszu Spójności oraz EFRR. Kredyty proekologiczne oferowane przez Bank Ochrony Środowiska, czy też inne banki komercyjne nie są już tak konkurencyjne jak to miało miejsce przed wejściem Polski do struktur Unii Europejskiej.

Dlatego też od momentu stowarzyszenia Polski z UE można odnotować znaczący udział funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych w wydatkach na ochronę środowiska. W latach 2003–2006 wielkość środków przeznaczona na ten cel wyniosła ogółem 393,13 mln euro. W latach 2006–2007 w ramach Funduszu ISPA i Spójności zrealizowano inwestycje na ogólną wartość ponad 662 mln euro. Oprócz funduszy: ISPA, Spójności i funduszy strukturalnych, inwestycje w zakresie ochrony środowiska w Polsce współfinansowane były również w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego; do końca 2007 roku sfinansowano 32 projekty na ogólną wartość 2,1 mln euro. Jednak udział tego źródła w porównaniu z pozostałymi był niewielki i kształtował się na poziomie 0,5 % wielkości ogółu środków (tabela 3).

² NFOŚiGW i WFOŚiGW mogą być również beneficjentami Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” 2007–2013.

Tabela 3. Wielkość zrealizowanej pomocy zagranicznej na ochronę środowiska w Polsce w latach 2005–2007

Wyszczególnienie	Lata								
	2005			2006			2007		
	liczba projektów	wielkość dotacji		liczba projektów	wielkość dotacji		liczba projektów	wielkość dotacji	
		w mln Euro	w % ogółem		w mln Euro	w % ogółem		w mln Euro	w % ogółem
Fundusze Strukturalne	–	–	–	34	5,9	3,4	157	48,4	12,1
Fundusz ISPA/Fundusz Spójności	38	94,2	100,00	48	165,9	96,6	89	348,5	87,4
NMF i MF EOG (Norwegia, Lichtenstein i Islandia) ^a	–	–	–	–	–	–	32	2,1	0,5
Ogółem	38	94,2	100,00	82	171,8	100,0	278	399,0	100,0

^a Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Źródło: „Ochrona środowiska 2008”, GUS, Warszawa 2009.

W okresie budżetowym Unii Europejskiej 2007–2013 podstawą finansowania wielkich przedsięwzięć ekologicznych w naszym kraju, co już wcześniej zostało zaznaczone jest Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”. Główną rolę odgrywa tu Fundusz Spójności, którego nadrzędnym celem jest wzmacnianie spójności społecznej i gospodarczej Unii poprzez finansowanie dużych projektów tworzących spójną całość w zakresie ochrony środowiska i infrastruktury transportowej. Priorytety jakie są realizowane przy wsparciu z tego funduszu to:

- poprawa jakości wód powierzchniowych,
- polepszenie jakości i dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia,
- poprawa jakości powietrza,
- racjonalizacja gospodarki odpadami,
- ochrona powierzchni ziemi,
- zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.

W okresie 2000–2007 głównymi inwestorami przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska, które przyczyniły się do wzrostu nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska były: przedsiębiorstwa, gminy i jednostki budżetowe (tabela 4).

Tabela 4. Struktura wydatków inwestycyjnych na ochronę środowiska według grup inwestorów w Polsce i województwie podkarpackim w latach 2000–2007

Wyszczególnienie	Polska			Woj. podkarpackie		
	2000	2004	2007	2000	2004	2007
Przedsiębiorstwa	52,3	46,7	54,7	52,7	32,0	56,3
Gminy	44,4	50,6	42,8	45,7	63,6	43,0
Jednostki budżetowe	3,3	2,7	2,5	1,6	4,4	0,7
Razem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Ochrona środowiska 2008” GUS Warszawa i „Ochrona środowiska w województwie podkarpackim w latach 2000, 2004 i 2007” US w Rzeszowie.

W 2000 roku inwestycje przedsiębiorstw objęły ponad 52% ogółu wydatków i zaczęły odgrywać wiodącą rolę w finansowaniu ochrony środowiska w Polsce. Jednak już cztery lata później sytuacja uległa zmianie i to inwestycje gminne dominowały. Wy tłumaczyć to można faktem, iż to głównie gminy były beneficjentami funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych. Natomiast w 2007 roku to znowu przedsiębiorstwa zajęły pierwszą pozycję w grupie inwestorów przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska. Wydaje się zatem, że w kolejnych latach to właśnie przedsiębiorstwa dominować będą w inwestycjach proekologicznych. W przypadku województwa podkarpackiego na uwagę zasługuje fakt, iż w 2004 roku to gminy wzięły na siebie ciężar wydatków inwestycyjnych na ochronę środowiska (blisko 64% ogółu wydatków). Natomiast przedsiębiorstwa wykazały swój udział w 1/3 wszystkich wydatków inwestycyjnych poniesionych w tym regionie.

KIERUNKI FINANSOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA

Analizując poziom i źródła finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska w Polsce, uwagę należy również zwrócić na dziedziny wydatkowania środków. W latach 2000–2007 najwyższe koszty bieżące poniesione zostały na gospodarkę ściekową i ochronę wód (tabela 5). Na drugim miejscu znalazła się ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu, w 2000 roku koszty bieżące poniesione na tę dziedzinę wyniosły ponad 40% ogółu kosztów poniesionych w sektorze publicznym, gospodarczym i sektorze usług ochrony środowiska w kraju.

Tabela 5. Koszty bieżące ochrony środowiska netto według dziedzin ochrony środowiska w sektorze publicznym, gospodarczym i sektorze usług ochrony środowiska w mln złotych (ceny stałe 2007 r.)

Wyszczególnienie	Lata						
	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ogółem	11974,0	8645,2	8863,8	9007,7	7811,4	8841,4	10822,7
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	4790,8	1325,0	1382,8	1741,7	1755,5	1750,0	1949,6
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	3246,8	3505,6	2877,1	2713,6	1739,0	1894,1	3124,5
Gospodarka odpadami	1731,0	2058,8	2633,3	2390,4	2395,6	2770,3	2282,7
Ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	812,1	325,9	274,2	192,5	211,1	220,8	1049,8
Ochrona przed hałasem i wibracjami	2,4	33,5	42,0	48,2	43,3	49,6	48,2
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	355,2	468,8	717,0	673,9	332,0	312,4	857,1
Ochrona przed promieniowaniem	–	12,8	8,7	9,1	7,8	7,7	7,4
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ¹	1035,9	914,0	924,3	1238,7	1325,8	1836,3	1503,5

¹ łącznie z działalnością badawczo-rozwojową

Źródło: „Ochrona środowiska 2008”, GUS, Warszawa 2009 r., s. 471.

W kolejnych latach, tj. 2004–2007 nieznacznej tylko zmianie uległa struktura kierunków finansowania ochrony środowiska w kraju. W dalszym ciągu na pierwszym miejscu znalazła się gospodarka ściekowa i ochrona wód, na drugim ochrona powietrza i klimatu. Spada natomiast wielkość kosztów ponoszonych na gospodarkę odpadami i pozostałą działalność związaną z ochroną środowiska, w tym badawczo-rozwojową. Wzrosły natomiast koszty poniesione na ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu. Dodać również należy, iż wśród 398 projektów współfinansowanych ze źródeł zagranicznych w okresie 2005–2007, aż 194 dotyczyła ochrony wód i gospodarki wodnej, 78 ochrony powierzchni ziemi, 44 ochrony powietrza oraz 2 ochrony przyrody³.

W odniesieniu do województwa podkarpackiego na uwagę zasługuje fakt, iż w latach 2004–2007, główne wydatki kierowano na gospodarkę ściekową i ochronę wód; był to udział znacznie wyższy aniżeli średnio w kraju (tabela 6).

³ Dane GUS, „Ochrona środowiska 2008”.

Tabela 6. Dziedziny finansowania ochrony środowiska w Polsce i woj. podkarpackim w latach 2004–2007 (w %)

Wyszczególnienie	Polska		Woj. podkarpackie	
	2004	2007	2004	2007
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	45,46	41,19	76,29	60,97
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	20,76	27,40	14,75	28,39
Gospodarka odpadami	8,94	7,63	8,68	6,90
Pozostałe	24,84	23,78	0,28	3,74
Razem	100,00	100,00	100,00	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Ochrona środowiska 2008” GUS, Warszawa i „Ochrona środowiska w województwie podkarpackim w latach 2000, 2004 i 2007” US w Rzeszowie.

Niepokoi również spadek udziału nakładów na gospodarkę odpadami oraz niski udział w finansowaniu pozostałych dziedzin ochrony środowiska w tym regionie. Pozytywnie natomiast można odczytać wzrastający o blisko połowę udział w finansowaniu przedsięwzięć z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu.

PODSUMOWANIE

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w latach 2003–2007 odnotowano wzrost wielkości nakładów na ochronę środowiska ogółem i w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Jednak nie był to znaczący wzrost, gdyż nakłady nie przekroczyły poziomu 0,7% PKB.

Członkostwo w strukturach UE spowodowało, że badany okres charakteryzował się nieznacznym spadkiem udziału przedsiębiorstw w finansowaniu ochrony środowiska. Podobną tendencję odnotowano również w województwie podkarpackim. Sytuacja uległa nieznaczącej poprawie końcem 2007 roku. W okresie przedakcesyjnym ważnym źródłem finansowania w Polsce i województwie podkarpackim były kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe. Jednak po 3 latach pełnego członkostwa udział tego źródła finansowania zmniejszył, co świadczy o częstszym sięganiu przez przedsiębiorstwa i jednostki samorządu terytorialnego po inne źródła, w tym po środki w ramach Funduszu Spójności oraz EFRR. W latach 2006–2007 w ramach Funduszu ISPA i Spójności zrealizowano inwestycje na ogólną wartość ponad 662 mln euro. Oprócz funduszy: ISPA, Spójności i funduszy strukturalnych, inwestycje w zakresie ochrony środowiska w Polsce współfinansowane były również w ramach Norweskiego Mechanizmu Fi-

nansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którego udział w porównaniu z pozostałymi był niewielki. Przeprowadzona analiza wykazała, że zarówno w kraju, jak i w województwie podkarpackim, nieznacznej tylko zmianie uległa struktura kierunków finansowania ochrony środowiska. Na pierwszym miejscu znalazła się gospodarka ściekowa i ochrona wód, na drugim natomiast ochrona powietrza i klimatu. Ponadto zaobserwowano wzrost kosztów na ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu i spadek wielkości kosztów ponoszonych na gospodarkę odpadami i pozostałą działalność związaną z ochroną środowiska, w tym badawczo-rozwojową.

Członkostwo w Unii Europejskiej wiąże się z koniecznością poniesienia znaczących nakładów finansowych na spełnienie wymagań Wspólnoty w zakresie ochrony środowiska. Swoją dużą rolę w tym zakresie będą miały przedsiębiorstwa i jednostki samorządu terytorialnego, gdyż głównym źródłem finansowania ochrony środowiska w Polsce są środki własne tych podmiotów. Dodatkowo to właśnie na samorządach lokalnych spoczywa obowiązek wdrażania wymagań wspólnotowych w zakresie zarówno gospodarki odpadami, jak również gospodarki wodno-ściekowej.

LITERATURA

- Górka K. (red.), 1999, *Analiza skuteczności działania instrumentów ekonomicznych ochrony środowiska w Polsce*, AE, Kraków.
- Górka K., 1998, *Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska* [w:] *Ochrona środowiska. Problemy społeczne, ekonomiczne i prawne*, PWN, Warszawa.
- Małachowski K. (red.), 2007, *Gospodarka a środowisko i ekologia*, Cedetu, Warszawa.
- Raport z realizacji polityki ekologicznej państwa w latach 2003–2006*, Rada Ministrów, lipiec 2008.
- Ochrona środowiska 2008*, GUS, Warszawa 2009,
- Ochrona środowiska w województwie podkarpackim w latach 2000, 2004 i 2007*, US w Rzeszowie.

Streszczenie

Przedsięwzięcia związane z finansowaniem ochrony środowiska w Polsce stanowią integralną część rynku finansowego gospodarki i jednocześnie podstawowy element polityki ekologicznej naszego kraju.

W latach 2003–2007 odnotowano wzrost wielkości nakładów na ochronę środowiska ogółem, jak również w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Taką samą tendencję odnotowano w odniesieniu do: wydatków inwestycyjnych, kosztów bieżących i wydatków gospodarstw domowych. Nie jest to jednak na tyle znaczący wzrost, aby mówić o procesie dynamizowania inwestycji związanych z ochroną środowiska w naszym kraju.

Stowarzyszenie Polski z Unią Europejską, a później pełne w niej członkostwo wpłynęło na zmianę struktury źródeł finansowania nakładów inwestycyjnych związanych z ochroną środowiska w Polsce i województwie podkarpackim w latach 2000–2007. Oprócz funduszy: ISPA, Spójności i funduszy strukturalnych, inwestycje w zakresie ochrony środowiska w Polsce współfinansowane były również w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (NMF i MF EOG).

W okresie budżetowym Unii Europejskiej 2007–2013 podstawą finansowania wielkich przedsięwzięć ekologicznych w naszym kraju jest Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”. Główną rolę odgrywał będzie Fundusz Spójności, którego nadrzędnym celem jest wzmacnianie spójności społecznej i gospodarczej Unii poprzez finansowanie dużych projektów tworzących spójną całość w zakresie ochrony środowiska.

Financing of Environment Protection in Poland

Summary

Enterprises connected with financing of environment protection in Poland constitute an integral part of the financial market of the economy and simultaneously the basic component of the Polish ecological policy.

In the years 2003–2007 an increase in the size of expenditure was noted in both in general and per capita. The same tendency was stated with reference to: capital spendings, overheads and household expenditure. However, it is not such a significant increase to say about the process of dynamising investments connected with environment protection in our country.

Polish affiliation with the European Union and full membership then influenced the change of the structure of financing sources of capital investment connected with environment protection in Poland and the province of Podkarpackie in the years 2000–2007. Apart from funds: ISPA, cohesion and structural funds, investments in environment protection in Poland were also co-financed in the ranks of Norwegian Financial Mechanism and European Economic Area (EEA) Financial Mechanism.

In the budget period 2007–2013 in the European Union the basis for financing great ecological enterprises in our country is the Operational Programme “Infrastructure and Environment”. The Cohesion Fund is going to play the leading part. Its superior purpose is enhancement of social and economical cohesion of the Union via financing large projects contributing the coherent whole in the ranks of the environment protection.